

## Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

## URADNI LIST

## pokrajinske uprave za Slovenijo.

Vsebina: Zakon o začasni pomoči invalidom in rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov kakor tudi nekaterih civilnih vojni žrtev. — Razglaš pokrajinske uprave za Slovenijo: Razglas o policijski uri za mesto Kranj. Razpust društva. — Razglaš raznih drugih uradov in oblastev. — Razne objave.

## Zakoni in kraljevske uredbe.

30.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji  
kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev,

progllašamo in objavljamo vsem in vsakomur, da je zakonodajni odbor narodne skupščine kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na podstavi člena 130. ustave sklenil v XXX. redni seji z dne 15. decembra 1921. in da smo Mi potrdili in potrjujemo, da je:

1.) uredbo o začasni pomoči invalidom in rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov z dne 14. februarja 1920. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 2. junija 1920., št. 112;\*

2.) uredbo o izpremembah in dopolnitvah prednje uredbe z dne 25. marca 1921. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 21. aprila 1921., št. 89;\*

3.) uredbo o likvidaciji nerešenih prijav za invalidsko podporo v Srbiji in Črni gori z dne 26. oktobra 1920. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 30. decembra 1920., št. 292;

4.) uredbo o izpremembah in dopolnitvah prednje uredbe z dne 21. februarja 1921. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 1. marca 1921., št. 46;

5.) pravilnik za začasno nakazovanje pokojnin in dodatkov vojaškim invalidom in rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov na ozemlju Banata, Bačke in Baranje z dne 9. februarja 1921. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 23. februarja 1921., št. 41;

6.) pravilnik o opravljanju mojstrskega izpita v invalidskih reedukacijskih šolah z dne 9. februarja 1921. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 11. februarja 1921., št. 31;

7.) uredbo o splošnem pregledu invalidov z dne 27. junija 1921. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 21. julija 1921., št. 160\*\*\* —

seznamek uredb ministrstva za socialno politiko št. 1, 2, 3, 4, 5, 6 in 12 — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 195/21. — izpremeniti in da se glase:

## Zakon

o začasni pomoči invalidom in rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov kakor tudi nekaterih civilnih vojni žrtev.<sup>†</sup>

## I. poglavje.

## Člen 1.

Osebe, ki imajo po tem zakonu pravico do državne pomoči, so:

## A. Vojaški invalidi.

Za vojaškega invalida v zmyslu tega zakona se smatra oni državljan:

- a) ki je po zakonu o ustroju vojske Srbije, Črne gore, Avstro-Ogrske, Bolgarije ali kakšne zavezniške države kot vojaški obveznik ali kot vojak kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ali
- b) kot dobrovoljec ali četnik obojega spola ali kot vstaš za naše ujedinjenje vršil vojaško dolžnost in službo ter brez lastne krivde dobil rano ali izgubil zdravje ali ki se mu je zdravje poslabšalo, in sicer vse tolikanj, da se je njegova pridobitna sposobnost zmanjšala najmanj za 20 %.

## B. Vojni ujetniki.

Vojni ujetniki imajo ob pogojih prejšnje točke pravice vojaškega invalida, če so dobili poškodbo ali bolezen ali če se jim je ta poslabšala ob prisilnem delu v taboriščih.

## C. Civilni invalidi.

Za civilnega invalida se smatra oni državljan obojega spola, ki je ob vojaških operacijah (bombardiranju, metanju bomb, eksploziji min, plinov itd.) ali zbog sovražnih krutosti brez lastne krivde pretrpel isto kar vojaški invalidi.

## Č. Pogrešanci.

Za pogrešanca se smatra v zmyslu tega zakona tisti, o katerem v roku leta dni po sklenjenem premirju ni bilo nobenega zanesljivega poročila.

## D. Interniranci in konfiniranci.

To so tisti, ki jih je sovražnik iz vojaških ali političnih razlogov usmrtil, interniral ali konfiniral, njih siromašne rodbine in rodbine takih, ki so umrli v taboriščih ali za boleznijo, dobljeno ali poslabšano med internacijo ali konfinacijo.

## E. Rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov.

Rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov imajo pravico do državne pomoči ob pogojih člena 20. tega zakona.

## F. Tuji državljani.

Za tuje državljane — invalide in rodbine umrlih vojakov — v našem območju skrbi naša država, kolikor je to dolžna po mednarodnih pogodbah.

## Člen 2.

## Vrste pomoči.

Pomoč se daje:

- 1.) z brezplačnim zdravljenjem in umetnimi udi (protezami);
- 2.) s strokovnim poukom (profesionalno reedukacijo);
- 3.) s podporo ob ustanovitvi ali izboljšavi samostojnega pridobitnega položaja;
- 3.a) z oddajanjem zemlje poljedelcem-invalidom kakor tudi sredstev za poljedelsko proizvodnjo;

4.) s podeljevanjem pravice do prodajanja tobaka, srečk razredne loterije in drugih monopolnih predmetov;

5.) z oddajanjem služb v javni upravi in v samoupravnih telesih;

6.) z oddajanjem delovnih mest v javnih in privilegiranih podjetjih kakor tudi s posredovanjem za delo sploh;

7.) z raznimi privilegiji;

8.) z brezplačno vožnjo;

9.) s pokojnino (invalidsko podporo);

10.) s posebnim dodatkom;

11.) s pogrebnimi stroški; in

12.) s podpiranjem združb vojni invalidov.

## II. poglavje.

## Člen 3.

## Brezplačno zdravljenje.

Vsak invalid ima pravico do ene začasne (delovne) imediatne in ene stalne (umetne) proteze. Semkaj spada tudi aparat, ki je primeren njega poškodbi in poklicu (pridobitni stroki).

Invalid ima pravico do dveh parov ortopedskih čevljev, ako so mu potrebni. Lahko jih dobi tudi pozneje, kakor pač razvidi zdravnik.

Proteze se izdelujejo v državnih delavnicah. Ministrstvo za socialno politiko odloči z naredbo, do kolike višine naj se plačujejo tudi proteze, ki bi jih invalid sam po svoji volji naročil pri zasebnih podjetjih.

Proteze, ki jih invalid ni pokvaril hote ali iz malomarnosti, se popravljajo ob državnih stroških. Manjša popravila lahko naroči invalid kjerkoli; toda ta popravila morajo biti resnično strokovnjska ter ne smejo presežati zneska 50 dinarjev; drugače država ne plačuje popravil.

Ako invalid protezo, preden poteče rok, določen za njeno nošenje, pokvari ali izgubi, se mu dá in nabavi proteza samo, če se je ta škoda zgodila brez njegove lastne krivde.

Pravico do brezplačnega, posebnega ali splošnega zdravljenja ima invalid za vse bolezni.

Bolezni, ki jih je dobil ali ki so se mu poslabšale v šestih mesecih, ko je bil razrešen vojaške službe ali ko se je vrnil iz ujetništva, se smatrajo, ako ni nasprotnih dokazov, kakor da jih je povzročila vojna ali da so se poslabšale spričo nje.

Za brezplačno zdravljenje je smatrati obenem zdravniško pomoč, zdravila, stroške za vzdrževanje v zavodih ali vsaj delno pomoč za vzdrževanje.

Ministrstvo za socialno politiko predpiše z naredbo način, kako je invalida napotiti na zdravljenje doma, v državnih, civilnih, vojaških, samoupravnih in zasebnih bolnicah, zdraviliščih in kopališčih.

Siromašna rodbina vojaškega invalida ima ob času njegovega zdravljenja pravico do njegovega osebnega dodatka v zmyslu člena 21. tega zakona, ako je vzdrževanje rodbine bistveno zavisno od tistega, ki se zdravi.

## III. poglavje.

## Strokovni pouk.

## Člen 4.

Vsak invalid se mora strokovno izučiti za svoj stari ali za kakršenkoli nov pridobitni poklic, ako je to z ozirom na njegove rodbinske

\* Uradni list pod št. 124 iz leta 1921.

\*\* Uradni list pod št. 125 iz leta 1921.

\*\*\* Uradni list pod št. 252 iz leta 1921.

† Razglašen v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 294 izdanih dne 31. decembra 1921. (Prilog XIV. — 1921.)



razmere mogoče in potrebno, da se mu izboljša zdravstveno, duševno ali imovinsko stanje.

Pri vsaki invalidski bolnici ali pri vsaki državni oblastni invalidski upravi naj se sestavi strokovna komisija, ki naj vsakega invalida seznani z bistvom in lastnostmi posameznih poklicev ter mu predloži, kateri in kakšen strokovni pouk mu je potreben ali najprikladnejši. V tej komisiji morajo biti tudi predstavniki invalidskih organizacij.

#### Člen 5.

Obrtni pouk (redukacija) invalidov za rokodelske obrte se vrši v redukacijskih šolah ministrstva za socialno politiko ali v redukacijskih šolah za invalide, odprtih z odobritvijo tega ministrstva po zasebnikih, dobroteljskih organizacijah in tujih misijah.

#### Člen 6.

Koliko časa traja pouk v posameznih obrtih, določa šolska uprava sporazumno s strokovnimi učitelji-mojstri; toda trajati ne sme manj nego 6 mesecev ali več nego 12 mesecev.

Invalidi, ki dokažejo, da so pri kateremkoli mojstru ali kot samouki izvrševali obrt najmanj leto dni, pridobe isto pravico do mojstrskega izpita iz rokodelskih obrtov kakor invalidi, ki so dovršili pouk v eni izmed zgoraj omenjenih redukacijskih šol. To se ne tiče ostalih obrtov, določenih v členu 13. obrtnega zakona razen brivskega obrta.

#### Člen 7.

Po dovršenem pouku pridobi vsak invalid pravico, da se zgleda k mojstrskemu izpitu.

#### Člen 8.

Mojstrski izpit strokovno izučenih invalidov je sestavljen iz dveh delov:

- iz splošnega dela, kamor spadajo osnovna znanja: pisanje, čitanje, računanje, osnove knjigovodstva in dopisovanja in kmetijske enciklopedije, in
- iz strokovnega dela, ki je samo praktičen.

Izpit se opravlja v šoli, kjer se je invalid učil obrta; če pa se je učil obrta pri zasebnih mojstrih ali če je samouk, opravlja izpit v eni zgoraj omenjenih šol, pri katerih so ustanovljene posebne komisije za mojstrske izpite invalidov.

#### Člen 9.

Pri vsaki redukacijski šoli je komisija za mojstrske izpite strokovno izučenih invalidov sestavljena iz petih članov: Predsednik komisije je šef oddelka za strokovni pouk invalidskega oddelka pri ministrstvu za socialno politiko; drugega člana določa osrednji odbor združbe vojnih invalidov, po možnosti izmed članov invalidske krajevene organizacije; tretjega člana določa obrtniška zbornica, po možnosti izmed članov krajevene rokodelske uprave; četrty član je upravitelj dotične invalidske šole.

Ti štirje člani so stalni ter se določajo na dve leti. Kot peti član poslujejo šolski mojstri, pri katerih so se invalidi učili onega obrta, iz katerega opravljajo izpit.

Smatra se, da je kandidat opravil izpit, ako so za to glasovali najmanj 3 člani, izmed katerih mora biti eden šolski mojster ali član obrtniške zbornice.

#### Člen 10.

Po opravljenem izpitu pošlje komisija v treh dneh poročilo invalidskemu oddelku ministrstva za socialno politiko in obrtniški zbornici o izidu opravljenih izpitov.

#### Člen 11.

Invalidi, ki opravijo mojstrski izpit, dobe diplomu in vse drugo, kar jim pripada po opravljenem izpitu, najkasneje v treh dneh po opravljenem mojstrskem izpitu. Diplomo izdado in podpišejo vsi člani komisije.

S to diplomu pridobe invalidi osebno pravico, da protokolirajo obrt, kakor tudi vse druge pravice rokodelskih in ostalih mojstrov, ki so redoma izprašani. Ta pravica se ne tiče strokovnih delovodij, določenih v členu 4., odstavkih 2., 3. in 5. obrtnega zakona.

#### Člen 12.

Ako invalid ne opravi izpita, sme nadaljevati pouk, če se zdi to komisiji primerno z ozirom na obrt, ki se ga uči, kakor tudi na pohabljenost in

marljivost vajenčev (invalidov). Toda celokupni pouk nikakor ne sme trajati dalje nego 18 mesecev.

Ako kandidat iznova ne opravi izpita, se odpusti in izda se mu potrdilo o dobi njegovega pouka z dostavkom, da izpita ni opravil.

Stroške za izdajo mojstrske diplome trpi invalidski oddelk ministrstva za socialno politiko.

Določila členov 5. do 12. veljajo na ozemlju prejšnje kraljevine Srbije, Črne gore in Vojvodine; v ostalih novopridruženih krajinah pa ostanejo v veljavi tam veljavni obrtni zakoni in predpisi.

#### Člen 13.

Vsak invalid ima pravico do vzdrževanja za čas, dokler traja strokovni pouk.

Ako se invalid strokovno izučuje v zavodu, kjer dobiva stanovanje in hrano, ima pravico do popolnega vzdrževanja; ako pa se izučuje izven takega zavoda, dobiva državno podporo, ki jo določa pristojna invalidska oblastna uprava.

Ob času strokovnega pouka ima invalid poleg pokojnine pravico do plače po dejanski vrednosti svojega dela; od te plače se mu mesečno izplačuje določen del, kapitalizirani ostanek pa dobi ob koncu pouka. Ta plača znaša v prvem mesecu najmanj 1 dinar, v drugem 1½ dinarja, v tretjem in nadaljnjih mesecih pa najmanj 2 dinarja za vsak delovni dan.

Siromašna rodbina invalidova ima ob času njegovega strokovnega pouka pravico do njegovega osebnega dodatka, v zmislu člena 21. tega zakona.

Invalid, ki mu je strokovni pouk potreben, pa se ne bi hotel strokovno izučiti ali ki bi zanemaril svoj pouk, izgubi pravico do ene ali do več ali tudi do vseh vrst državne pomoči, razen pokojnine. Toda invalid, ki se vda beračenju, dasi bi se mogel strokovno izučiti in usposobiti za delo, izgubi pravico tudi do pokojnine. O odvzemanju teh pravic odloča njegovo pristojno invalidsko sodišče (oblastni invalidski odsek).

Predstojnikom invalidskih šol in tečajev gre pravica, da, če je treba, disciplinarno kaznujejo invalide po predpisih hišnega reda za dotične zavode.

Strokovni pouk invalidov se v prvi vrsti vrši v javnih in zasebnih kmetijskih, obrtnih, trgovskih in drugih strokovnih šolah, kjer je to mogoče; v javni in samoupravni službi. Po potrebi sme ministrstvo za socialno politiko odvarjati tudi posebne invalidske šole in tečaje za kmetijski, obrtni, trgovski in drugi strokovni pouk invalidov. Istotako gre invalidom, njih otrokom in sirotam umrlih oseb iz člena 1. tudi po izpolnjenem 16. letu prvenstvena pravica, da se kot državni podpiranci pošiljajo na šolanje v inozemstvo.

Pohabljeni otroci osebnih invalidov, padlih vojakov, kakor tudi oni oseb, ki jih je sovražnik usmrtil iz vojaških ali političnih razlogov, se sprejemajo brezplačno v posebne invalidske šole.

Ministrstvo za socialno politiko določa po zaslišanju pridobitnih teles posamezna velika kmetijska, industrijska, trgovska in prevozna podjetja, ki morajo invalide sprejemati v strokovni pouk.

Minister za socialno politiko se pooblašča, da izda v sporazumu s pristojnimi ministrstvi naredbi, kako se skrajšaj doba pouka in olajšaj samostojni poklic strokovno izučenemu invalidu.

### IV. poglavje.

**Podpore ob ustanovitvi ali izboljšavi pridobitnega položaja in razne ugodnosti.**

#### Člen 14.

**Darila in posojila.**

Invalidi, ki so dovršili strokovni pouk in opravili izpit za mojstre, prejmejo po finančni možnosti darilo v denarju za nabavo orodja, potrebnega za izvrševanje dotičnega obrta. Nabavljeno orodje se smatra tri leta za državno svojino pod nadzorstvom invalidskega oddelka pri ministrstvu za socialno politiko (oblastnega invalidskega oddelka), ki ga jim sme odvzeti, ako se pokaže, da niso vredni darila.

Poleg tega prejmejo zgoraj omenjeni invalidi po finančni možnosti brezobrestno posojilo do 2000 dinarjev za dve leti, ne glede na vrsto obrta.

Če invalid ne bi uporabil tega posojila za namen, v katerega mu je bilo dano, ali če bi ga ne vrnil v roku, izgubi pravico do vseh vrst državne pomoči razen pravice do zdravljenja in pokojnine.

Gorenjo podporo v obliki darila smejo dobiti tudi oni invalidi, ki niso dovršili strokovnega pouka, ako se izkažejo z mojstrskim pismom, da so izučeni mojstri.

Podpore v obliki darila ali posojila smejo dobiti vsi invalidi in rodbine ostalih oseb, zaščitnih s tem zakonom, ki jih spozna invalidski oddelk ministrstva za socialno politiko (invalidski odsek) sporazumno z združbami vojnih invalidov za vredne in dostojne te podpore.

#### Člen 15.

**Podeljevanje pravice za prodajanje tobaka, srečk razredne loterije in drugih monopolnih predmetov.**

Male prodajalnice tobaka se oddajajo izključno samo invalidom in siromašnim rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov kakor tudi siromašnim rodbinam umrlih javnih uslužbencev.

Mestne male prodajalnice se oddajajo v prvi vrsti združbam vojnih invalidov. Iz dohodkov prodaje mora združba pokrivati plačo in ustrežni odstotek dobička (čistega zaslužka) osebja, zaposlenega pri prodaji. Od ostanka se steka v jamstveni fond, za kavcijo monopolni upravi, 50 %, dokler ta fond ne doseže višine jamstva vseh tobačnih koncesij, podeljenih organizaciji; 25 % se steka v «Narodni fond za invalide in rodbine padlih vojakov», ostanek pa gre v korist vseh članov organizacije.

Uprava državnih monopolov daje vsako leto 4 % celokupnih dohodkov velike tobačne prodaje v blagajno «Narodnega fonda za invalide in rodbine padlih vojakov».

Sedanjim imetnikom tobačnih prodajalnic, kolikor niso zaščiteni s tem členom, naj se te odpovedo. To morajo izvršiti komisije, sestavljene iz odposlancev ministrstva za socialno politiko, ministrstva za finance, invalidske organizacije in zastopnika dosedanjih imetnikov. Tem imetnikom se mora prodaja po pravično odmerjenem roku odvzeti ali pa se jim lahko, če to zahtevajo družabni občiri, pusti do nadaljnje odločbe proti temu, da se tudi pri takih prodajalnicah vsem članom zavaruje delež pri dobičku v zmislu tega člena.

Sporazumno z ministrom za socialno politiko izda minister za finance vse potrebne podrobne predpise zlasti o olajšavi jamstva in nabavni ceni, o delitvi večjih prodajalnic na več manjših in o združevanju več manjših v eno večjo prodajalnico.

Del čistega dohodka državne razredne loterije, ki ga določi minister za kmetijstvo in vode sporazumno z ministrom za socialno politiko, se steka v «Narodni fond za invalide in rodbine padlih vojakov».

#### Člen 16.

**Službe.**

1.) Osebam iz člena 1., našim državljanom, se pridržuje izključna ali prvenstvena pravica do primernih mest v javni in samoupravni službi.

2.) Osebe iz člena 1., katere so imele pred dogodkom, ki jim daje značaj oseb iz člena 1., eno izmed omenjenih služb, imajo pravico do te ali podobne službe, ako so zanjo telesno vsaj deloma, strokovno pa popolnoma sposobne. V tem oziru veljajo tudi zanje predpisi o strokovnem pouku invalidov.

3.) Posebne komisije, ki jih sestavi minister za socialno politiko iz predstavnikov oblastev, označijo službe, predpišejo pogoje ter skrbijo za to, da se ta službena mesta pravično porazdele.

#### Člen 17.

**Delovna mesta in posredovanje za delo (posredovalnice za delo).**

Osebe iz člena 1., katere so bile pred dogodkom, ki jim daje značaj oseb v zmislu tega zakona, zaposlene v javnem ali privilegiranem podjetju ali v podjetju, podpiranem iz javnih sredstev, imajo pravico do istega ali do podobnega položaja v istem podjetju. V ta namen se smejo delovna mesta odpovedati zdravim delavcem, v prvi vrsti tujcem.

Sporazumno s pristojnim ministrom in po zaslišanju pridobitnih naprav sme minister za socialno politiko zavezati večja kmetijska, industrijska, trgovska in prevozna podjetja, da sprejmejo v delo invalide, ki so se tudi navzlic telesni poškodbi s posebnim strokovnim poukom usposobili za delo v dotičnih podjetjih.



Druge osebe imajo, ako so strokovno sposobne, za invalidi v prvi vrsti pravico, da se sprejmejo na delovna mesta v omenjenih podjetjih.

Če nastane spor glede strokovne sposobnosti, reši to vprašanje posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov državne inspekcije dela, invalidske organizacije, lastnika dotičnega podjetja in delavcev, zaposlenih pri njem. Ta komisija odloči, ako nastane spor, plačo po dejanski vrednosti dela. Državna pomoč ne sme biti vzrok, da bi se plača zmanjšala.

Ob podeljevanju novih privilegijev naj država zavezuje privilegiranje, da v prvi vrsti zaposluje osebe iz člena 1.

Osebe iz člena 1. imajo pravico tudi do brezplačnega posredovanja za delo po poslujočih državnih posredovalnicah za delo.

#### Člen 18.

##### Razni privilegiji (koncesije).

Invalidskim organizacijam gre v prvi vrsti pravica pri podeljevanju raznih privilegijev (koncesij na gostilne, bioskope itd.), pri zakupu državnih imovine in državnih dohodkov (lov, ribja lov itd.).

Ta podjetja lahko prevzemajo in vodijo invalidske organizacije v lastni upravi (režiji) ali pa jih sporazumno z državnim oblastvom v prvi vrsti odstopajo osebam iz člena 1. ali drugim privatnim osebam in podjetjem.

Osebe iz člena 1. imajo prvenstveno pravico:

- do raznih prostih mest v zavodih, za katere plačuje država vzdrževalne stroške;
- do ustanov (štipendij), ako niso v zmislu posebnih pravil pridržane drugim osebam;
- do oprostitve od davkov in taks na vse vrste denarne in materialne pomoči v zmislu tega zakona in ostalih zakonov; rubežen (eksekucija) se sme pri njih vršiti samo za vzdrževanje (alimente) in za izplačilo posojil, prejetih v naprej na račun vseh vrst pomoči, ako so uporabljena v zmislu tega zakona;
- do raznih privilegijev, podeljenih po predpisih o izvrševanju agrarne reforme;
- invalidske organizacije, osebe iz člena 1. in njih pridobitne zadrage in združbe, katerih člani so v prvi vrsti osebe iz člena 1., imajo prvenstveno pravico pri nabavi predmetov, potrebnih za javno upravo.

Točki a) in b) tega člena veljata za otroke tudi po izpolnjenem 16. letu.

#### Člen 19.

##### Brezplačna vožnja.

Invalid ima pravico do brezplačnega odhoda in povratka po železnici, ladji, s poštnim vozom in državnim avtomobilom, če potuje po oblastveni naredbi na zdravniški pregled, zaradi izdelave in popravila proteze, če potuje v bolnico, zdravilišče, kopališče ali šolo.

Invalid, ki se ne more gibati, ima, ako je siromašnega stanja, pravico, da ga na vozu prepeljejo do postaje ali pristanišča.

Voz nabavi občina, iz katere odhaja invalid; občini pa ministrstvo za socialno politiko na njegovo zahtevo povrne stroške.

#### V. poglavje.

##### Člen 20.

##### Pokojnine.

1. Vojaški invalidi in rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov kakor tudi njim pripodobljene osebe uživajo pokojnino po nastopnih zakonih in uredbah:

1.) V Srbiji in Črni gori: po zakonu o podpori vojnih invalidov in rodbin padlih, za rana umrlih ali pogrešanih vojakov z dne 8. julija 1878. s poznejšimi izpremembami in dopolnitvami z dne 19. januarja 1879.; 6. aprila 1881.; 3. januarja 1883.; 26. julija 1886.; 28. marca 1888.; 24. januarja 1896.; 29. julija 1898.; 10. aprila 1902. in 10. aprila 1914.

Zakon o podpori vojaških invalidov z dne 10. aprila 1914. se mora razširiti na invalide in rodbine vojakov, padlih iz leta 1875. To velja tudi za invalide-vstaše, dobrovoljce in četnike iz Srbije in Črne gore z všteto Staro Srbijo, Bosno in Hercegovino.

2.) V Hrvatski in Slavoniji, Bosni in Hercegovini in v Banatu, Bački in Baranji: po bivšem

ogrskem zakonskem članku LI. iz leta 1875. in po zakonskem članku XX. iz leta 1887. z vsemi poznejšimi izpremembami in dopolnitvami.

3.) V Sloveniji: a) po zakonu z dne 27. decembra 1875., drž. zak. št. 158, in po zakonu z dne 27. aprila 1887., drž. zak. št. 41, z vsemi poznejšimi izpremembami in dopolnitvami in b) po uredbi Narodne vlade SHS., «Uradni list» XXVII. iz leta 1918.

4.) V Dalmaciji: po zakonih in uredbah, navedenih pod točko 3. a), za vojnike-invalida pa po naredbi pokrajinske vlade za Dalmacijo, po kateri prejemajo invalidi za vsakih 10 % nesposobnosti 100 kron na leto kot osnovno pokojnino.

II. Izza dne 1. aprila 1921. in v bodoče imajo v Srbiji in Črni gori pravico do invalidske podpore tudi one rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov, ki jim podpora prej ni bila prisojena, ker so plačevale več nego 15 dinarjev neposrednjega davka, ali pa jim je bila prisojena, toda pozneje zaradi poviška davka ustavljena, ali ki se vobče niso prijavile za podporo, ker so plačevale več nego 15 dinarjev neposrednjega davka. V vseh teh primerih imajo take rodbine pravico do invalidske podpore, samo če ne plačujejo več nego 30 dinarjev neposrednjega davka.

III. Triletni rok prijave za rodbine vojakov iz vojen leta 1912. in 1913. za zahtevo invalidske podpore, ki je določen v členu 35. zakona o podpori vojaških invalidov, teče po preteku 6 tednov od dne objavljene demobilizacije leta 1920.

IV. Istotako imajo izza dne 1. aprila 1921. in v bodoče pravico do invalidske podpore tudi one osebe, našete v členu 3. zakona o podpori vojaških invalidov kakor tudi rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov, ki imajo po smrti invalidovi še hranitelja ali dobe takega hranitelja pozneje, toda samo, če plačuje ta hranitelj manj nego 30 dinarjev neposrednjega davka.

V. Ta pravica do podpore izza dne 1. aprila 1921. in v bodoče se priznava tudi onim invalidom, odnosno njih rodbinam, kakor tudi rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov, kateri so, prebivši vse težave pri obrani domovine leta 1915., zapustili meje kraljevine Srbije pred letom 1912. ter po vplivu splošne iznemoglosti in negotovosti o prihodnosti domovine, ker niso bili obveščeni o namenu in možnosti nadaljnega umikanja — izgubili pogum ter so se vdali sovražniku. Ta pravica do podpore se priznava samo onim, ki so bili v vojski redovi ali kaplari.

VI. Izza dne 1. aprila 1921. in v bodoče se v Sloveniji iznova priznava pravica do pokojnine invalidom, ki so jih po ujedinenju naša pristojna oblastva spoznala za invalide z 20 do 25 % invalidnosti. Ti prejemajo toliko pokojnine, kolikršno prejemajo v Sloveniji invalidi s 25 do 50 % invalidnosti.

VII. Na ozemlju Banata, Bačke in Baranje se podeljujejo zaostale pokojnine izza dne 1. novembra 1919.

VIII. V novopridruženih pokrajinah se priznava od prvega dne onega meseca, ki bo prvi po razglasitvi tega zakona, pravica do pokojnine v znesku vdovske pokojnine tudi roditeljem in nedoletnim bratom in sestram, ako so te osebe siromašnega stanja, t. j. ako ne plačujejo več nego 30 dinarjev neposrednjih davkov, v katere se ne vštevajo osebni davek, pa tudi ne invalidski davek in davek na pokojnino, ako so nesposobne za pridobitno delo in ako je bil padli vojak njih edini ali glavni hranitelj ter ni ostavil svoje vdove ali svojih sirot. Vse zgoraj omenjene osebe ne smejo prejemati več, nego bi prejemale vdova padlega vojnika.

IX. Otroci smejo tudi po polnoletnosti uživati državno pomoč, ako dokažejo, da si zbog telesnih ali duševnih hib ne morejo ničesar služiti, ali če se šolajo, do izpolnjenega 23. leta.

X. Ženi in otrokom pogrešanih vojakov se priznava začasna pokojnina po onih zakonih za vojaške invalide, ki veljajo v krajih njih stalnega bivališča, dokler se zanesljivo ne ugotovi smrt njih hranitelja ali dokler se ta ne vrne.

XI. Pravica do pokojnine se priznava ob pogoju, da ne plačujejo neposrednjih davkov več nego 30 dinarjev — v ta davek pa se ne sme vštevati ne osebni davek ne invalidski davek ne davek na pokojnino — tudi rodbinam onih oseb, ki jim je sovražnik iz vojaških ali političnih razlogov vzel življenje ali ki so umrle zbog konfiniranja ali interniranja.

XII. Pravico do pokojnine vojaškega invalida imajo ob pogoju, da ne plačujejo neposrednjih davkov več nego 30 dinarjev, v katere pa se ne vštevajo osebni davek ne invalidski davek ne davek na pokojnino, tudi bivši interniranci in konfiniranci, nadalje one žrtve sovražne krutosti, ki so spričo ne oboleli ali ki se jim je zdravstveno stanje tolikanj poslabšalo, da so postale nesposobne v zmislu člena 1. tega zakona.

XIII. Vdova v zmislu tega zakona ne izgubi pravice do pokojnine, ako se omoži z vojaškim invalidom, čigar pridobitna nesposobnost znaša več nego 50 % invalidnosti. Ako se omoži s kom drugim, se ji dá, če ni zanjo veljavni zakon zanjo ugodnejši, takoj po poroki za opremo znesek dvoletne njene pokojnine brez dodatka, o katerem govori člen 21. tega zakona. — Ta velja samo za one vdove, ki so edine uživalke pokojnine, t. j. ki nimajo otrok ne roditeljev.

XIV. Prisojanje pokojnin spada v pristojnost ministrstva za socialno politiko.

V Srbiji in Črni gori odločajo o pravici do pokojnine posebna invalidska sodišča pri okrožnih zaščitah invalidov, dece in mladine, v novopridruženih pokrajinah pa invalidski odseki oddelka za socialno politiko pri pokrajinskih upravah.

#### VI. poglavje.

##### Člen 21.

##### Dodatek.

Osebam, ki imajo po členu 20. tega zakona pravico do podpore ali do pokojnine, se priznava mesečni dodatek ob teh-le pogojih:

|                         |                                                       |
|-------------------------|-------------------------------------------------------|
| ako imajo<br>svojo hišo | ako nimajo<br>svoje hiše<br>in plačujejo<br>stanarino |
|                         | dinarjev                                              |

##### I. Popolni invalidi:

t. j. oni, ki so: popolnoma slepi, popolnoma bebasti, popolnoma odreveneli v vseh sklepih, popolnoma ohromeli na celi eni strani (haemiplegia), neozdravljeno na obeh straneh ohromeli v živčnem pletežu (plexus), oni, ki so izgubili obe roki ali nogi do blizu kolkov ali iz kolkov ali hkrati eno roko in eno nogo, oni, ki so hkrati ohromeli v obeh nogah, mehuru in črevesu vsled poškodbe hrbtenjače, prejemajo

240— 300—

O priznavanju dodatkov za invalide te vrste odloča invalidski oddelek ministrstva za socialno politiko (oblastni invalidski odsek), ki tudi za vse druge nedovršene procese težkih bolezni v razvoju, n. pr.: progresivna paraliza, tuberkuloza v progresivnem stanju, sušenje hrbtenjače (tabes) v vsakem primeru posebe določa pomoč po stanju bolezni.

##### II. Težki invalidi:

t. j. oni od 70 % do 100 % invalidnosti, prejemajo

56— 70—

##### III. Polinvalidi

z vsaj 50 % do 60 % invalidnosti prejemajo

28— 35—

IV. V Sloveniji in Dalmaciji se zaradi večje osnovne pokojnine znižujejo zgoraj določeni dodatki za toliko, za kolikor ne bi smel skupni znesek pokojnine presežati vsote, ki jo prejema v ostalih novopridruženih pokrajinah kot pokojnino, ranjeniški dodatek in dodatek po tem zakonu invalid-redov iste kategorije.

V. Sprednje dodatke uživa invalid tudi, ako se začasno brezplačno zdravi ali izučuje.

VI. Rodbina, v kateri sta največ dva zakonska ali nezakonska, a za svoja priznana otroka padlega, umrlega ali pogrešanega vojnika ali njegovih bratov ali sester ali enih in drugih največ dva:

- pod izpolnjenim 16. letom;
- ako se šolata — do izpolnjenega 23. leta;



ako imajo  
svojo hišo

ako nimajo  
svoje hiše  
in plačujejo  
stanarino

dinarjev

c) brez omejitve na leta, ako se potrdi z zdravniškim izpričevalom njiju stalna pridobitna nesposobnost, prejema ne glede na število ostalih rodbinskih članov .

40.— 50.—

VII. Dodatek, določen v točki VI. tega člena, se priznava tudi onim rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov, v katerih ni takih otrok, ki govorijo o njih točka VI., ob pogoju:

a) da je vdova starejša nego 45, roditelji pa starejši nego 50 let;

b) vdovam mlajšim nego 45, roditeljem pa mlajšim nego 50 let, ako se z izpričevalom državnega zdravnika potrdi njih stalna nesposobnost za vsako pridobitno delo.

VIII. Nepreskrbljene vojne sirote brez očeta in matere pod izpolnjenim 16. letom prejema:

a) ako je ena edina nepreskrbljena sirota v rodbini . . .

48.— 60.—

b) ako sta dve nepreskrbljeni siroti v rodbini . . .

72.— 90.—

c) ako so tri nepreskrbljene sirote v rodbini . . .

96.— 120.—

Rodbine, v katerih so samo sirote brez očeta in matere, ki so že izpolnile 16. leto, prejema dodatek . . .

40.— 50.—

IX. Invalidi-rezervni častniki in rodbine padlih, umrlih in pogrešanih rezervnih častnikov v novopridruženih pokrajinah prejema dodatke po veljavnih zakonih in uredbah.

Invalidi-rezervni častniki, ki jih je v zmislu točke I. tega člena smatrati za popolne invalide, in rodbine padlih, umrlih in pogrešanih rezervnih častnikov, ki jim pripada pokojnina po srbskem zakonu o podpori vojaških invalidov iz leta 1914., prejema . . .

360.— 450.—

Invalidi-rezervni častniki s 70 do 100 % invalidnosti prejema . . .

300.— 375.—

Invalidi-rezervni častniki z vsaj 50 do 60 % invalidnosti prejema . . .

240.— 300.—

X. Otrokom osebnih invalidov iz točk I., II., III. in IV., otrokom, bratom in sestram iz točk VI. in VII., rezervnih častnikov in rodbin padlih, umrlih in pogrešanih častnikov iz točke IX. tega člena se priznava, če so pod 16. letom ali, če se šolajo, do izpolnjenega 23. leta ali dosmrtno, če se potrdi z izpričevalom državnega zdravnika njih stalna pridobitna nesposobnost, za vsakega otroka, odnosno brata ali sestro posebe preko števila 2 mesečno še 8, odnosno 10 dinarjev, kakor pač imajo svojo hišo ali pa morajo plačevati stanarino.

Tem se enačijo sirote brez očeta in matere vsaka posebe preko števila 3, ako so izpolnjeni tudi vsi drugi pogoji te točke.

XI. V znak priznanja za njih žrtve za našo osvoboditev in naše ujedinjenje se priznava vojaškim invalidom, rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov in vojnim sirotam brez očeta in matere v Srbiji in Črni gori, v novopridruženih pokrajinah invalidom-dobrovoljcem in rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov-dobrovoljcev, ki jim pripada podpora po srbskem zakonu o podpori vojaških invalidov iz leta 1914., a v vsej državi bivšim internirancem in konfinirancem kakor tudi onim žrtvam sovražne krutosti, ki so spričo nje postale invalidi, in rodbinam onih oseb, ki jim je sovražnik vzel življenje ali ki so zbog konfiniranja ali interniranja umrle — dodatek v dvojnem znesku ob pogojih točk II., III., VI., VII., VIII., IX. in X. tega zakona.

## XII. Pravice do dodatka nimajo:

- osebe, ki že prejema iz javnih, t. j. državnih ali samoupravnih sredstev draginjsko doklado;
- osebe, ki so prejele od agrarne reforme brezplačno zemljišče, bodisi v last, bodisi v brezplačno uživanje;
- otroci, brezplačno oskrbovani v zavodu;
- osebe, ki plačujejo več nego 30 dinarjev neposrednjega davka.

Znesek 30 dinarjev se določa v posameznih oblastvih čisto brez vsakršnih pribitkov na podstavi davčnih zakonov, ki so v dotični oblasti veljali v finančnem letu 1920./1921. Povišba davkov, ki izhaja iz poznejših izprememb davčnih, odnosno finančnih zakonov, kakor tudi invalidski davek, davek na pokojnino in osebni davek se ne vpoštevajo pri določanju zneska 30 dinarjev.

## Člen 22.

Inozemskim državljanom in onim osebam, ki imajo po saintgermainski, neuillyjski in trianonski mirovni pogodbi pravico opcije, se izplačujejo njih pokojnina in dodatki, ako se tuja država izjavi, da naši državi povrne izplačane zneske, če bi dotična oseba pridobila državljanstvo one države.

Vse osebe in rodbine takih oseb, ki so državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, pa so onesposobljene ali so padle kot dobrovoljni-neobvezniki bivše Avstro-Ogrske, Bolgarije ali druge sovražne vojske, nimajo pravice do pomoči v zmislu tega zakona.

## Člen 23.

### Pogrebni stroški.

Siromašnim vojaškim invalidom mora ministrstvo za socialno politiko (oblastni invalidski odsek) določiti za pogrebne stroške najmanj 300 dinarjev.

## VII. poglavje.

### Člen 24.

#### Izguba pravice do pomoči.

Pravico do vsake vrste pomoči po tem zakonu izgube in krivi so v zmislu kazenskega zakona in vzajemno odgovorni za škodo, storjeno državi, vsi tisti, ki po krivični poti pokušajo doseči ali pomagati ali v resnici dosežejo ali pomagajo komurkoli, da pride do pomoči v zmislu tega zakona.

Osebam, o katerih dožene preiskava, da zlorabljajo razne vrste pomoči, ker se vdajajo beračenju, pijanstvu, igranju, vlačugarstvu ali podjetjem, naperjenim zoper državo, ali namenoma ali iz zanikarnosti v znatni meri zanemarjajo sebe ali svojo rodbino v materialnem ali moralnem oziru, je moči za vselej ali za določen čas odvzeti eno ali več ali pa tudi vse vrste državne pomoči.

Take osebe sme ministrstvo za socialno politiko spraviti v posebne reedukacijske zavode ali jih preskrbeti kako drugače; njih nedolžnim siromašnim rodbinam pa sme dodeliti pomoč, odvzeto njih rodbinskemu članu, ali pa poskrbeti zanje, kakor to zahteva vsak posamezni primer.

O odvzemanju teh pomoči odloča pristojno invalidsko sodišče (invalidski oblastni odsek).

## VIII. poglavje.

### Člen 25.

#### Organizacija invalidov in rodbin padlih vojakov.

Vse osebe, ki prejema po tem zakonu državno pomoč, se morajo združiti v okrožne (županijske, oziroma kotarske [okrajne]), invalidske odbore in po potrebi tudi v sreske (kotarske [okrajne], mestne) in krajevne invalidske pododbore. Okrožni invalidski odbori ene oblasti naj se združijo v oblastni invalidski odbor, oblastni odbori pa naj se združijo v eno «Invalidsko združbo» (udruženje) kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Pravila invalidskih združb potrjuje ministrstvo za socialno politiko.

Invalidske združbe imajo pravico, da pri vseh oblastvih zastopajo svoje člane, zlasti pa da sodelujejo in uživajo razne pravice in ugodnosti v zmislu tega zakona in drugih zakonov.

## IX. poglavje.

### Člen 26.

#### Državni invalidski organi.

Ministrstvo za socialno politiko ima za svoje neposrednje podrejene organe za posle po tem zakonu:

#### A. V Srbiji in Črni gori:

I. Okrožne zaščite invalidov, dece in mladine z ukaznim tajnikom kot predstojnikom pisarne. V pristojnost okrožnih zaščit invalidov, dece in mladine spada,

1.) da vodijo evidenco in socialno statistiko vseh oseb, ki prejema v dotičnem okrožju državno pomoč po tem zakonu;

2.) da izvršujejo ta zakon in druge zakone, kolikor ne bi spadalo to izvrševanje v pristojnost drugega oblastva; posebno pa:

a) sprejemajo prošnje, pritožbe, potrjujejo izjave, podajajo predloge za razne vrste pomoči;

b) izvršujejo odloke in podpore po naročilu oblastev ter nadzirajo pravilno uporabo raznih podpor;

c) pošiljajo invalide na zdravljenje, na strokovni pouk, na službo ali delovno mesto;

d) imajo v razvidnosti vse privilegije, službe in delovna mesta, s katerimi bi se mogle koristiti osebe, zaščitene s tem zakonom;

e) izdajajo objave za brezplačno potovanje;

f) vzdržujejo zvezo z invalidskimi združbami in dobrodelnimi napravami v okrožju;

g) nadzirajo delo invalidskih združb v okrožju.

II. Pri vsaki okrožni zaščiti invalidov, dece in mladine posluje invalidsko sodišče, ki ga sestavlja: en ukazni uradnik (po možnosti pravnik), en predstavnik okrožnega invalidskega odbora in tajnik okrožne zaščite invalidov, dece in mladine.

Prva dva člana invalidskega sodišča postavlja ministrstvo za socialno politiko, in sicer: ukaznega uradnika na predlog predsednika prvostopnega sodišča, predstavnika invalidov na predlog okrožnega invalidskega odbora, kjer pa takih ni, na predlog osrednjega odbora združbe vojnih invalidov.

Predstavniki invalidov in rodbin padlih vojakov smejo biti tudi ženske.

Vsak član invalidskega sodišča mora imeti dva namestnika.

Pri vsakem invalidskem sodišču posluje državni zastopnik, ki ga določi izmed sodnih uradnikov predsednik prvostopnega sodišča v dotičnem okrožju. Za zastopnika države za Beograd in beograjsko okrožje določa državni pravni branitelj enega izmed svojih uradnikov.

III. V Beogradu posluje vrhovno invalidsko sodišče, ki razpravlja v poslednji stopnji o pridobitvi in izgubi invalidske podpore. Vrhovno invalidsko sodišče sestavljajo: en sodnik, ki ga določi minister za pravosodje, en predstavnik ministra za socialno politiko, en predstavnik ministra za finance in en predstavnik invalidov in rodbin padlih vojakov, ki ga določi ministrstvo za socialno politiko na predlog osrednjega odbora združbe vojnih invalidov.

Vsak član vrhovnega invalidskega sodišča ima svojega namestnika.

Po potrebi sme minister za socialno politiko ustanoviti več oddelkov vrhovnega invalidskega sodišča, ukiniti posamezne okrožne zaščite invalidov, dece in mladine in invalidska sodišča, njih posle pa dodeliti drugi okrožni zaščiti invalidov, dece in mladine ali drugemu invalidskemu sodišču.

#### B. V novopridruženih krajinah.

IV. Pokrajinske, odnosno oblastne uprave z oddelki za socialno politiko in invalidski odsek v Novem Sadu.

V njih pristojnost spadajo vsi posli pod točkama I. in II. tega člena; zlasti pa:

a) ustanovljajo, upravljajo in nadzirajo razne zavode za zdravljenje, skrb za strokovni pouk in družabno izboljševanje stanja oseb, ki so zaščitene s tem zakonom;

b) sestavljajo in vodijo komisijo v zmislu členov 4., 9., 15., 16. in 17. tega zakona;

c) vzdržujejo zvezo z dobrodelnimi napravami in oblastnimi invalidskimi odbori ter nadzirajo njih poslovanje.



Posle, navedene v prejšnjem odstavku pod a), b) in c), izvršuje za Srbijo in Črno goro ministristvo za socialno politiko neposredno.

## X. poglavje.

### Člen 27.

#### Postopek.

#### A. Prijava za pregled osebnih invalidov.

Vsakdo, ki je dobil poškodbo ali bolezen, ali se mu je ta poslabšala, ker je opravljal vojaško službo, ali iz enega izmed drugih razlogov člena 1., se mora prijaviti za pregled pri občini, v kateri stanuje in ki zahteva od njega vse dokaze o njegovi vojaški službi, o vzroku in vrsti onesposobljenosti ter izpolni predpisani obrazec za zaslišanje.

Prijava sme vložiti sam osebno ali po koga drugega v njegovem imenu.

Občina vroči zaslišanje komandi pristojnega vojnega okrožja z listinami vred.

Za one invalide, ki so nastanjeni po invalidskih zavodih, izpolnjuje zaslišanja uprava dotičnih zavodov.

Za osebe, ki bivajo v inozemstvu, izpolnjujejo zaslišanja diplomatski ali konzularni predstavniki naše države v inozemstvu.

### Člen 28.

#### Komisija za pregled invalidov.

Komisija za pregled invalidov je lahko ambulanta ali stalna s sedežem pri komandi vsakega vojnega okrožja; sestavljena pa je tako-le: en višji častnik, ki je predsednik komisije, dva zdravnika, izmed katerih je eden vojaški in drugi civilen, en predstavnik okrožnega invalidskega odbora in en predstavnik ministrstva za socialno politiko.

### Člen 29.

Komandant vojnega okrožja obvesti občino o dnevu in kraju pregleda dotičnega invalida, ki mora na določeni dan priti pred komisijo na pregled.

Kdor ne pride pravočasno na pregled in ne opraviči izostanka, tega kaznuje pristojno oblastvo na predlog komisije z izgubo invalidske podpore in invalidskega dodatka do novega pregleda.

### Člen 30.

Na podstavi aktov in izjave predstavnikov one občine, iz katere je invalid, se ugotovi identiteta onega, ki naj se pregleda.

Da se ugotovi, ali se more komu po členu 1. tega zakona priznati invalidski značaj (klasifikacija), se prečitajo vsi akti, ki se ga tičejo; vsi člani komisije pa imajo pravico do vprašanj, da se čim bolje pojasni način in okolnosti, v katerih je dotična oseba dobila poškodbo ali bolezen ali se ji je ta poslabšala, in da se dožene, ali ni invalid sam kriv, da je dobil poškodbo ali bolezen ali da se mu je poslabšala.

Potem odločijo vsi člani komisije z večino glasov, ali je dotično osebo smatrati za invalida. Ako spozna komisija koga za sposobnega za vojaško službo, poroča o tem komandi pristojnega vojnega okrožja, da ga uvrsti za vojaško dolžnost po letih starosti, odnosno da mu odmeri vojniko (vojaško takso).

Potemtakem se lahko kdo do izvestne stopnje spozna za invalida, obenem pa za sposobnega za izvestno vojaško službo.

Če pregledanec ni spoznan za invalida, se izda pismena odločba, ki jo podpiše predsednik ter jo takoj priobči pregledancu.

### Člen 31.

Če komisija spozna, da ima pregledanec invalidske pogoje po členu 1., ga zdravnika natančno preiščeta in točno ugotovi vrsto in težo poškodbe in bolezni, uporablja vsa znanstvena sredstva in «Navodilo za oceno onesposobljenosti pri invalidih», ki ga je predpisalo ministristvo za socialno politiko z naredbo I. br. 15.586 z dne 11. junija 1921.

V težkih in sumljivih primerih pošlje komisija invalida na opazovanje v bolnico ali zahteva mnenje od specialista, invalidu pa določi dan in kraj naknadnega pregleda.

Diagnozo poškodbe ali bolezni in stopnjo onesposobljenosti podpišeta oba zdravnika. Ako bi se

oba zdravnika ne strinjala o diagnozi in stopnji nesposobnosti, poda mlajši ločeno in obrazloženo mnenje, komisija pa pošlje ves predmet specialistu, da odda svoje mnenje, na katerega podstavi komisija potem odloči.

### Člen 32.

Na podstavi «Navodila za oceno onesposobljenosti pri invalidih» določita zdravnika procent invalidove splošne pridobitne nesposobnosti, pri čemer se ne vpoštevata, ako se je po invalidovi osebni krivdi poslabšala.

Zdravnika tudi ugotovita, ali je nesposobnost stalna ali začasna; ako je začasna, določita, koliko časa utegne trajati poškodba ali bolezen.

Celokupna komisija določi potem z večino glasov, ali je mogoče ugotovljeni procent zaradi posebnih razmer, zlasti pa zaradi invalidove višje starosti in s tem združene težkoče za izučbo novega poklica, povišati za bližnjo višjo stopnjo, odnosno ali se sme določiti onemu, ki bi mu po «Navodilu za oceno onesposobljenosti pri invalidih» ne pripadal invalidski značaj, najnižja za to potrebna stopnja, t. j. 20 %.

Komisija razpravlja in odloča tajno. Ustno priobči invalidu odločbo komisije o stopnji njegove pridobitne nesposobnosti predsednik vpričo vseh članov komisije.

### Člen 33.

Invalide, ki bivajo v inozemstvu, a so naši državljani, pošilja naš diplomatski ali konzularni predstavnik v dotični državi zaradi ocene njih pridobitne nesposobnosti k zdravnikom, ki jih določi sam, ter vroči zdravniški izvid z zaslišanjem vred komandi vojnega okrožja, kamor je invalid pristojen, domovinska pregledna komisija pa odloči na podstavi teh aktov o vojaški in civilni sposobnosti dotične osebe.

### Člen 34.

Zoper odločbo komisije ima invalid pravico pritožbe na superrevizijsko komisijo v 8 dneh od dne, ko prejme odločbo.

Invalid ima pravico pritožbe:

- 1.) če se je materialno prekršil zakon;
- 2.) zoper zdravniško diagnozo; in
- 3.) zoper določeni procent nesposobnosti za splošno pridobivanje.

Pritožba se vroči komandi vojnega okrožja, v katere območju se je pregled izvršil, neposredno ali po občini ali po pošti.

V 3 dneh po pregledu izda komisija invalidu samo potrdilo, da je bil na pregledu, ter označi v njem diagnozo in procent onesposobljenosti. Ako invalid v 8 dneh ne vloži pritožbe, postane odločba komisije izvršna in komanda pristojnega vojnega okrožja mu izda invalidsko izpričevalo, odnosno začasno objavo, ako je spoznan za začasnega invalida.

### Člen 35.

Superrevizijsko komisijo tvori redna divizijska superrevizijska komisija, v katere območju se je pregled izvršil; vanjo spadajo še en civilni zdravnik, en predstavnik ministrstva za socialno politiko in en predstavnik združbe vojnih invalidov.

Da izda superrevizijska komisija odločbo, uporablja vsa sredstva moderne znanosti in zahteva mnenje strokovnjakov, odnosno pošlje invalida na opazovanje v bolnico.

### Člen 36.

Superrevizijska komisija potrjuje ali izpreminja odločbe prve komisije ter vodi po potrebi potrebna poizvedovanja.

Če izpremeni odločbo prve komisije, izda invalidu superrevizijsko izpričevalo.

Če se vloži pritožba zoper odločbo prve komisije:

- a) glede diagnoze, pregleda superrevizijska komisija invalida iznova, odloči o vrsti in teži njegove poškodbe ali bolezni ter ugotovi stopnjo nesposobnosti;
- b) glede prisojene stopnje invalidnosti odloči superrevizijska komisija na podstavi aktov.

### Člen 37.

Zoper odločbo superrevizijske komisije ni nobene nadaljnje pritožbe.

Če je bila odločba izrečena v odsotnosti invalidovi, ta pa dokaže, da je bil iz utemeljenih razlogov zadržan priti, o čemer odloči superrevizijska komisija, se vzame njegov predmet iznova v pretres.

### Člen 38.

Glede povračila stroškov veljajo za one člano preglednih komisij, ki so državni uradniki, veljavni zakoni in veljavne uredbe ter zadevajo za vojaške uradnike ministristvo za vojno in mornarico, za civilne pa ministristvo za socialno politiko.

Predstavniku invalidskega okrožnega odbora se priznava kot odškodnina in nagrada po 10 dinarjev od predmeta, toda najmanj 30 in največ 50 dinarjev na dan.

Zdravnikom-uradnikom in neuradnikom se priznava za vsak predmet po 10 dinarjev, a najmanj 50 in največ 100 dinarjev na dan, ne glede na to, ali je komisija ambulanta ali stalna.

Za civilne osebe, ki so člani preglednih komisij, veljajo glede povračila voznih in drugih potnih stroškov predpisi in uredbe o povračilu stroškov za službena potovanja ukaznih uradnikov s plačo pod 5000 dinarji, odnosno pod VII. činovnim razredom.

Zdravnikom-specialistom, od katerih se zahteva mnenje, določa nagrado ministristvo za socialno politiko, odnosno njegovi podrejeni organi, na predlog komisije, ki je zahtevala mnenje.

### Člen 39.

Na dan pregleda dobivajo invalidi od komande vojnega okrožja ono denarno hrano, ki jo dobivajo vojaki dotične, odnosno najbližje garnizije. Za pol dne se ne daje denarna hrana.

#### B. Prijava za invalidsko podporo (pokojnino).

### Člen 40.

Osebnih invalidi in ostale osebe, navedene v členu 1. tega zakona, kakor tudi rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov morajo vlagati prijavo za invalidsko podporo (pokojnino):

v Srbiji in Črni gori pri invalidskem sodišču okrožne zaščite invalidov, dece in mladine;

v novopridruženih pokrajinah invalidskemu odseku oddelka za socialno politiko pri pokrajinski upravi, na ozemlju Banata, Bačke in Baranje pa pri invalidskem odseku ministrstva za socialno politiko v Novem Sadu.

Invalidsko sodišče (invalidski odsek) zahteva od komand vojnega okrožja ali drugih oblastev vse podatke, s katerimi razpolagajo in kateri so potrebni za pridobitev pravice do invalidske podpore.

Potem vroči invalidsko sodišče (invalidski odsek) ves predmet z vsemi zbranimi podatki pristojnemu občinskemu uradu, da zbere s sodelovanjem krajevnih uradov še vse druge podatke, potrebne za odločbo o dotični invalidski podpori.

Zbiranje potrebnih podatkov morajo občinski urad in drugi uradi smatrati za jako nujno stvar in občinski urad mora zbrane podatke vrniti invalidskemu sodišču (odseku) najkasneje v 14 dneh po prejemu.

### Člen 41.

Ako ni uradnih dokazov o izvestnem podatku ali izvestni činjenici, naroči invalidsko sodišče (invalidski odsek) občinskemu uradu ali političnemu (policijskemu) oblastvu, naj zasliši priče, na katere se je skliceval prosilec v dokaz svojih navedb. Priče morajo svojo izpovedbo potrditi s prisego.

Ako pa prosilec v svoji prijavi ni imenoval priče, ki bi s svojo izpovedbo potrdile resničnost prosičevih navedb, naroči invalidsko sodišče (invalidski odsek) občinskemu uradu ali političnemu (policijskemu) oblastvu, naj pozove prosičca, da imenuje bodisi svoje vojne tovariše in samovidce, bodisi druge osebe, ki bi mogle s svojimi izpovedbami potrditi resničnost njegovih navedb; nato naj jih kot take zasliši ter jih zaprišeže na njih izpovedbo.

Priče po drugih občinah zaslišuje najbližje občinsko, politično (policijsko) ali vojaško oblastvo; ta oblastva pa morajo povsem postopati tako, kakor je zgoraj razloženo.

Po potrebi sme invalidsko sodišče (invalidski odsek) tudi samo osebno pozvati prosičca in priče ter jih zaprišeči v dokaz, da so navedbe v prijavi resnične.



## Člen 42.

Invalidskemu sodišču predseduje ukazni uradnik, ki je dovršil pravno fakulteto, drugače pa uradnik, najstarejši po letih državne ukazne službe. Zapisnik vodi član sodišča ali oni, ki ga določi predsednik invalidskega sodišča.

## Člen 43.

V rednih primerih se prisoja invalidska podpora v Srbiji in Črni gori od dne prijave; toda onim, ki so prišli v invalidsko stanje pred okupacijo, pa so se pred okupacijo tudi prijavili, se daje invalidska podpora od dne, ko so prišli do svojega lastnega vzdrževanja, ako se to more ugotoviti, drugače pa od dne splošne evakuacije, t. j. od dne 1. oktobra 1915.

Ako so prišle te osebe v invalidsko stanje med sovražno okupacijo, se jim prisoja invalidska podpora od dne, ko so prišle v invalidsko stanje — seveda ako jih ni vzdrževala država — drugače pa od dne, ko so prišle do svojega vzdrževanja.

Onim rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih hraniteljev (invalidov), ki so izgubili življenje pred okupacijo, pa so se pred to tudi prijavile, se prisoja invalidska podpora od dne splošne evakuacije, t. j. od dne 1. oktobra 1915., ako ne morejo dokazati dne prijave, ako pa ga dokažejo, od dne prejšnje prijave.

Rodbinam oseb, ki jim je sovražnik iz vojaških ali političnih razlogov vzel življenje med okupacijo, se določa invalidska podpora od dne, ko je hranitelj (invalid) umrl ali odkar je pogrešan.

## Člen 44.

Invalidi in invalidi-dobrovoljci srbske in črnogorske vojske, ki so bili po srbskem ali črnogorskem zakonu o podpori vojaških invalidov spoznani za popolne invalide, obdrže tudi nadalje svojo podporo v dosedanjem znesku, ako so bili ob pregledu na podstavi navodila ministrstva za socialno politiko z dne 11. junija 1921., I. br. 15.586, spoznani za invalide z vsaj 50 % ali več odstotki invalidnosti; vsi drugi pa, ako znaša odstotek njih invalidnosti vsaj 20 %, uživajo podporo, ki je z istima zakonoma priznana polinvalidom.

## Člen 45.

Invalidsko sodišče (invalidski odsek) vroči vsako odločbo o prisojeni invalidski podpori hkrati z vsemi akti tega predmeta v pretres predstojnemu državnemu zastopniku, ki mora predmet v 5 dneh vrniti invalidskemu sodišču (odseku) z izjavo, ali je zadovoljen z odločbo. Če se mu zdi, da odločba ni pravilna, vloži obrazloženo pritožbo, ki jo z akti vred v istem roku vroči invalidskemu sodišču (odseku), da jo le-to pošlje vrhovnemu invalidskemu sodišču, v novopridruženih pokrajinah pa ministrstvu za socialno politiko.

## Člen 46.

Prošilec ima pravico, da se zoper odločbo pritoži v 15 dneh po njenem prejemu na invalidsko sodišče (invalidski odsek) neposredno ali po pošti, pritožbo pa tudi lahko vloži po svojem občinskem uradu, ki mora prošilca brezplačno zaslišati, iz kakšnih razlogov vlaga pritožbo, ter njegovo prošnjo z zaslišanjem vred najkasneje v 24 urah poslati pristojnemu invalidskemu sodišču (odseku).

## Člen 47.

O pritožbi bodisi zastopnika državnih interesov, bodisi o pritožbi prošilčevi, razpravlja v poslednji stopnji za Srbijo in Črno goro vrhovno invalidsko sodišče, za novopridružene pokrajine pa ministrstvo za socialno politiko.

Vrhovno invalidsko sodišče (ministrstvo za socialno politiko) sme predmet vrniti invalidskemu sodišču (odseku), ako se mu zdi, da ni popolnoma preiskan, da dopolni preiskavo, drugače sme izpremeniti ali potrditi izdano odločbo.

## Člen 48.

Odločba invalidskega sodišča (odseka), zoper katero se ni v določenem roku vložila pritožba, ali katero je vrhovno sodišče (ministrstvo za socialno politiko) rešilo dokončno, postane izvršna; o tem obvesti pristojno invalidsko sodišče (invalidski odsek) prošilca po občinskem uradu kakor tudi okrožno zaščito invalidov, dece in mladine.

## Člen 49.

Invalidska sodišča v mejah Črne gore naj izvrše revizijo vseh invalidskih podpor, o katerih so izšla dne 1. decembra 1918. izdali odločbe drugi uradi, ter naj izdado nove odločbe skladno s tem zakonom.

C. Izplačevanje podpor, dodatkov in ostalih pomoči.

## Člen 50.

Kako se izplačujejo razne pomoči po tem zakonu, to predpiše ministrstvo za socialno politiko sporazumno z ministrstvom za finance.

Izplačevanje se sme poveriti državnim in samoupravnim uradom in napravam (poštna hranilnica), invalidskim združbam kakor tudi raznim humanitarnim in pridobitnim napravam (selskim zadrugam).

## XI. poglavje.

## Člen 51.

## Fondi, ustanove in prispevki.

Vse fonde, ustanove in prostovoljne prispevke, kar jih je pri raznih civilnih in vojaških oblastvih in kar jih je izrečno določenih za podpiranje oseb, ki so zaščitene po tem zakonu, je izročiti ministrstvu za socialno politiko za »Narodni fond za invalide in rodbine padlih vojakov« v zmislu členov 74. in 75. finančnega zakona za leto 1920. in 1921.

Za zbiranje prostovoljnih prispevkov v korist oseb, zaščiteneh s tem zakonom, je treba dovolitve ministrstva za socialno politiko, odnosno njegovih podrejenih oblastnih organov.

Minister za finance postavi v proračun za leto 1922. vsoto Din 20.000.000.— kot subvencijo »Narodnemu fondu za invalide in rodbine padlih vojakov«; ta vsota se bo uporabljala za namene po členu 75. finančnega zakona za leto 1920./1921.

## Člen 52.

Določila do sedaj veljavnih zakonov in uredb, kolikor nasprotujejo določilom tega zakona, se razveljavljajo.

Minister za socialno politiko se pooblašča, da predpiše pravilnik za izvrševanje tega zakona.

## Člen 53.

Ta zakon stopi v veljavo, čim ga kralj podpiše, z razglasitvijo v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca«.

Ta zakon nadomešča:

1.) uredbo o začasni pomoči invalidom in rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov z dne 14. februarja 1920. — »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 2. junija 1920., št. 112;

2.) uredbo o izpremembah in dopolnitvah prednje uredbe z dne 25. marca 1921. — »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 21. aprila 1921., št. 89;

3.) uredbo o likvidaciji nerešenih prijav za invalidsko podporo v Srbiji in Črni gori z dne 26. oktobra 1920. — »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 30. decembra 1920., št. 292;

4.) uredbo o izpremembah in dopolnitvah prednje uredbe z dne 21. februarja 1921. — »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 1. marca 1921., št. 46;

5.) pravilnik za začasno nakazovanje pokojnin in dodatkov vojaškim invalidom in rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov na ozemlju Banata, Bačke in Baranje z dne 9. februarja 1921. — »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 23. februarja 1921., št. 41;

6.) pravilnik o opravljanju mojstrskega izpita v invalidskih reedukacijskih šolah z dne 9. februarja 1921. — »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 11. februarja 1921., št. 31;

7.) uredbo o splošnem pregledu invalidov z dne 27. junija 1921. — »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 21. julija 1921., št. 160 —

seznamek uredb ministrstva za socialno politiko št. 1, 2, 3, 4, 5, 6 in 12 — »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 195/21.

Našemu ministru za socialno politiko naročamo, naj razglasi ta zakon, vsem Našim ministrom,

raja skrb za njegovo izvrševanje, oblastvom pa zapovedujemo, naj postopajo po njem, in vsem in vsakomur, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 28. decembra 1921.

**Aleksander** s. r.

Minister za socialno politiko:

**dr. Gregor Žerjav** s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

## Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo.

St. 5071.

### Razglas.

Določila § 1. tukajšnjega razglasa z dne 11. julija 1921., št. 19.465 (Ur. l. 81), o policijski uri se izpreminjajo tako, da velja policijska ura, ustanovljena za mesta Ljubljano, Maribor, Ptuj, Celje in Novo mesto, tako v poletnem kakor v zimskem času tudi za mesto Kranj.

V Ljubljani, dne 7. februarja 1922.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za notranje zadeve.

Po naročilu pokrajinskega namestnika:

Kremenšek s. r.

St. 3737.

### Razpust društva.

Društvo »Verein zur Unterstützung dürftiger Schüler der Volksschulen in Marburg« v Mariboru se je razpustilo, ker ni imelo dovolj članov in zaradi tega tudi ne pogoja za pravni obstoj.

V Ljubljani, dne 7. februarja 1922.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za notranje zadeve.

Po naročilu pokrajinskega namestnika:

Kremenšek s. r.

## Razglasi drugih uradov in oblastev.

Sa 1/22—1

182

### Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Ivana Grobelnika, trgovca v Ljubljani, registrovanega pod firmo I. Grobelnik, trgovina z manufakturinim blagom na debelo in na drobno.

Poravnalni komisar: svetnik dr. Golia deželnega sodišča v Ljubljani.

Poravnalni upravnik: dr. Juro Adlešič, odvetnik v Ljubljani.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 140 dne

ob devetih. 17. marca 1922.

Rok za oglasitev do dne

13. marca 1922.

Deželno sodišče v Ljubljani, oddelek II.,

dne 10. februarja 1922.

### 173 A. Vpisi v trgovinski register.

I. Vpisale so se nastopne firme:

142. Sedež: Dolnja Lendava.

Besečilo firme: Slovenska banka, podružnica Dolnja Lendava; Banque Slovène, succursale à Dolnja Lendava; Slowenische Bank, Filiale in Dolnja Lendava; Banca Slovena succursale a Dolnja Lendava.

Sedež glavnega zavoda: Ljubljana.

Predmet podjetja: Podjetje

1.) opravlja vse bančne posle, vključno kontokorent, žiro, depozitne, eskomptne in reeskomptne posle, financira in ustanavlja, pridobiva, upravlja in prodaja industrijska, trgovska, poljedelska in prometna podjetja ter se udeležuje pri njih; ustanavlja tem gospodarskim nameram služeče delniške in druge družbe, vodi njih posle ter prodaja njih delnice in deleže; nakupuje in prodaja na lastni ali na tuj račun, sprejema v shrambo in upravlja ter sprejema v zastavo menice, devize, blago in sirovine vseh vrst in terjatve, posoja na



vse te reči za lastni kakor tudi za tuj račun; nakupuje in prodaja, upravlja in sprejema v zastavo nepremičnine; sprejema vrednostne papirje, valute in druge pripravne predmete v shrambo in upravo; nabavlja in prodaja ter ukorišča tuzemske in inozemske izume, patente in privilegije na lastni ali na tuj račun, se udeležuje pri kompenzacijskih ponudbah in sklepa te pogodbe z državnim dovolilom;

2.) sprejema hranilne vloge na vložne knjižice, nadalje sprejema denar proti izdajanju obrestovanih blagajniških nakazil, ki se glase na prinosnika, na ukaz ali na ime in najmanj na 100 K ter so odpovedna v najmanj treh dneh; obrazci za ta blagajniška nakazila kakor tudi za vložne knjižice se morajo predlagati državi upravi v odobritev;

3.) dovoljuje akcepte, kontokorentne, davčne in pokrite kredite, posreduje in izvršuje vsakovrstne finančne in kreditne operacije za račun države, pokrajin, okrožij, občin, korporacij, družb ali zasebnikov ter izvršuje opravila, ki so s temi operacijami v zvezi;

4.) ustanavlja javna skladišča s pridržkom, da dobi za to potrebno koncesijo, in z omejitvijo, obseženo v § 12. zakona z dne 28. aprila 1889., drž. zak. št. 54.

Višina osnovne glavnice: 30.000.000 K.

Višina, število in značaj posameznih delnic: 75.000 delnic po 400 K, ki so v gotovini vplačane ter se glase na prinosnika.

Člani načelnitva: Rado Legvart, ravnatelj v Ljubljani; Franc Vokač, veletržec v Ljubljani; dr. Josip Regali v Ljubljani; Janko Predovič, veletržec v Ljubljani; Evgen Jarc, profesor v Ljubljani; Alfred Del Fabro, ravnatelj na Vrhniki; Dragotin Hribar, predsednik Kranjske hranilnice v Ljubljani; Jean B. Pollak, veleindustrijec v Ljubljani; Karel Kauschegg, zasebnik v Ljubljani.

Prokuristi: dirigent Josip Tomšič, prokurist podružnice, in člani podružničnega predstojništva: Božidar Sever, posestnik v Dolnji Lendavi; Luka Medin, posestnik in ekonom v Dolnji Lendavi, in dr. Karel Šabec, odvetnik v Dolnji Lendavi, ki so mu je podelila prokura pri podružnici.

Pravne razmere: Obstoj družbe je začasno neomejen.

Družbena oblika: Delniška družba na podstavi družbenih pravil, sprejetih na ustanovnem občnem zboru dne 20. decembra 1920. in odobrenih z ukazom ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu z dne 6. avgusta 1920., VI št. 1805, in po oddelku tega ministrstva v Ljubljani z odlokom z dne 18. avgusta 1920., št. 6769.

Maribor, dne 19. januarja 1922.

143. Sedež: Majšperk, okraj Ptuj.

Besedilo firme: **Tvornica tanine Gerhardus & sinovi & Komp.**, družba z o. z. — **Gerbstoffabrik Gerhardus & Söhne & Cie.**, Gesellschaft m. b. H.

Obratni predmet: Družba

1.) prevzame v zakup žago, katere lastnika sta ritmojster Friderik Guitton de St. Quentin in gospa Guitton de St. Quentin v Majšperku na Štajerskem, vsemi stavbami in zemljišči za lesno ukoriščenje;

2.) strže les;

3.) izdeluje strojne izvlečke;

4.) obratuje vsakovrstna opravila, ki so v zvezi s lesnim ukoriščanjem ali ki izhajajo iz njega, torej nakupuje gozde, prodaja les in se bavi z zakupi vsake vrste;

5.) ukorišča vse odpadke in stranske produkte, lasti za izdelovanje lepenke in drugih fabrikatov.

Družbena pogodba z dne 6. julija 1916., odnosno z dne 1. avgusta 1921.

Višina osnovne glavnice 500.000 K, od katerih je v gotovini vplačanih 300.000 K.

Poslovodje: David Sasson, lesni trgovec v Zemunu; Lazar Sonnenfeld, industrijec v Zemunu; Julijana Gerhardus na Dunaju.

Pravico zastopanja imata po dva poslovodji skupaj.

Podpis firme: Besedilo firme podpisujeta skupno po dva poslovodji ali en poslovodja in en prokurist tako, da postavljata pod njeno odtisnjeno, stampiljirano ali po komerkoli napisano besedilo vsak svojo ime.

V primerih, predpisanih po zakonu, razglasa družba svoja naznanila v onih listih, v katerih se razglasajo vpisi v trgovinski register.

Maribor, dne 19. januarja 1922.

144. Sedež: Ptuj.

Besedilo firme: **Šampanjske kleti Franc Čuček & Cie.** (prej W. Hintze), Ptuj; **Podrum šampanjaca**

**Franc Čuček & Cie.** (prej W. Hintze), Ptuj; **Chateau sillery, François Čuček & Cie.** (ancienne maison W. Hintze), Ptuj; **Champagner-Kellerei Franc Čuček & Cie.** (prej W. Hintze), Ptuj.

Obratni predmet: proizvodjanje in razpečavanje šampanjca, trgovina s šampanjcem in s sladkim vinom, proizvodjanjem iz grozdja.

Družbena oblika: javna družba izza dne 1. januarja 1922.

Družbenika: Franc Čuček, veletržec z vinom v Ptuj; Ernest Hintze, posestnik v Orešju pri Ptuj.

Družbo zastopata in firmo podpisujeta oba družbenika, in sicer vsak zase in samostojno.

Maribor, dne 19. januarja 1922.

145. Sedež: Ruše.

Besedilo firme: **Jeklarna Kolumbus-Fužine, Otmar Babler.**

Obratni predmet: fužine (tvorniški obrt).

Imetnik: Otmar Babler v Smolniku-Rušah.

Firma se podpisuje tako, da pristavlja imetnik njenemu besedilu: Jeklarna Kolumbus-Fužine svoje-ročno svoj podpis.

Maribor, dne 19. januarja 1922.

146. Sedež: Trata pri Škofji Loki.

Besedilo firme: **Trgovina deželnih pridelkov — Trata**, družba z o. z.

Obratni predmet: Družba nakupuje in prodaja deželne pridelke, specerijsko in kolonialno blago in cement na drobno in na debelo kakor tudi špirit in žganje na debelo.

Družbena pogodba z dne 26. novembra 1921., posl. št. 19.936, in izjava z dne 7. januarja 1922., št. 19.980.

Osnovna glavnica znaša 300.000 K ter je v gotovini popolnoma vplačana.

Poslovodje so: Franc Hajnrihar st., lesni trgovec na Trati št. 25; Angela Tičak, posestnica v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 7; Jernej Dagarin, trgovski uslužbenec na Trati št. 25.

Ti poslovodje podpisujejo za družbo tako, da postavljata dva izmed njih pod njeno natisnjeno ali po komerkoli napisano besedilo kolektivno svoja podpisa.

Ljubljana, dne 19. januarja 1922.

II. Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

147. Sedež: Gornja Radgona.

Besedilo: **Tiskarna Panonija F. Jerebič in tov.**, komanditna družba.

Obratni predmet: tiskarna, združena s knjigarno, trgovina s papirjem in muzikalijami:

Družba temelji odslej tudi na dodatku z dne 17. novembra 1921. h komanditni pogodbi z dne 15. januarja 1920.

Besedilo firme odslej: **Tiskarna Panonija, J. Sušec & tov.**, kom. družba.

Izbrisala sta se dosedanja družbenika Milan Slaje in Franc Jerebič, vpisal pa se je novi družbenik Ivan Sušec v Gornji Radgoni.

Pravico zastopati družbo imata družbenika Alojz Neudauer in Ivan Sušec.

Besedilo firme podpisujeta kolektivno družbenika Alojz Neudauer in Ivan Sušec.

Maribor, dne 19. januarja 1922.

148. Sedež: Kranj.

Besedilo firme: **Jadranska banka, podružnica Kranj.**

Sedež glavnega zavoda: Beograd:

Član upravnega sveta je tudi Frank Sakser, bankir v New Yorku.

Ljubljana, dne 27. januarja 1922.

149. Sedež: Ljubljana.

Besedilo firme: **«Balkan»**, d. d. za mednarodne Transporte v Ljubljani:

Iz upravnega sveta sta izstopila člana Avgust Praprotnik in dr. Janko Kavčnik, vstopili pa so po kooptaciji dr. Josip Ažman, odvetnik v Ljubljani; Jernej Pinter, ravnatelj Jadranske banke v Ljubljani, in O. B. Blagojevič, odvetnik v Beogradu.

Ljubljana, dne 26. januarja 1922.

150. Sedež: Ljubljana.

Besedilo firme: **F. & M. Rozman.**

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom na drobno:

Obratni predmet odslej: trgovina z modnim blagom in damsko konfekcijo na drobno.

Ljubljana, dne 26. januarja 1922.

151. Sedež: Maribor.

Besedilo firme: **«Akumulator»**, družba z omejeno zavezo:

Izbrisal se je poslovodja Davorin Stucin.

Maribor, dne 19. januarja 1922.

152. Sedež: Maribor.

Besedilo firme: **«Balkan»**, d. d. za mednarodne Transporte v Ljubljani, podružnica v Mariboru:

Izbrisala sta se upravna svetnika Avgust Praprotnik in dr. Janko Kavčnik, vpisali pa so se novoizvoljeni upravni svetniki dr. Josip Ažman, odvetnik v Ljubljani; Jernej Pinter, ravnatelj Jadranske banke v Ljubljani; O. B. Blagojevič, odvetnik v Beogradu.

Maribor, dne 19. januarja 1922.

153. Sedež: Maribor.

Besedilo firme: **Viljem Freund — Wilhelm Freund — Guillaume Freund.**

Obratni predmet: tvornica za usnje:

S prokuro je poverjena Marta Freund, tvorničarjeva soproga v Mariboru.

Prokuristinja podpisuje firmo tako, da dostavlja njenemu stampiljiranemu ali napisanemu besedilu svoj podpis s pristavkom «p. p.».

Maribor, dne 19. januarja 1922.

154. Sedež: Zgornja Poljskava.

Besedilo firme: **Peteline & Končan.**

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom, deželnimi pridelki, lesom in vinom:

Izstopila je družbenica Pavla Končan.

Sedaj edini lastnik je dosedanja družbenik Franc Peteline, ki podpisuje firmo tako, da postavlja pod njeno natisnjeno, napisano ali odtisnjeno besedilo svojeručno: Peteline in Končan.

Maribor, dne 18. januarja 1922.

III. Izbrisale so se nastopne firme:

155. Sedež: Brežice.

Besedilo firme: **Hans Schniderschitsch**, lekarna:

Vsled uradno ugotovljenega razpusta podjetja, Celje, dne 6. decembra 1921.

156. Sedež: Celje.

Besedilo firme: **Drogerie J. Fiedler:**

Vsled uradno ugotovljenega razpusta podjetja, Celje, dne 6. decembra 1921.

157. Sedež: Celje.

Besedilo firme: **Ludvig Kossär**, mesarija:

Vsled uradno ugotovljenega razpusta podjetja, Celje, dne 6. decembra 1921.

158. Sedež: Laško.

Besedilo firme: **Josef Lorber.**

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom, deželnimi pridelki in lesom:

Vsled uradno ugotovljenega razpusta podjetja, Celje, dne 6. decembra 1921.

159. Sedež: Ljubljana.

Besedilo firme: **«Balkan»**, trgovska, spedijska in komisijonarska delniška družba, podružnica v Ljubljani.

Sedež glavnega zavoda: Trst:

Vsled opustitve.

Ljubljana, dne 26. januarja 1922.

160. Sedež: Maribor.

Besedilo firme: **«Edison»**, tehnično in elektro-tehnično podjetje:

Vsled opusta kupčije.

Maribor, dne 19. januarja 1922.

177

## Dražbeni oklic.

Po sklepu okrajnega sodišča v Žužemberku z dne 9. januarja 1922., A 94/21—14, bo dne 24. februarja 1922.

v župnišču v Zagradcu prostovoljna javna dražba premoženja, spadajočih v zapuščino po pokojnem župniku Engelbertu Berlanu. Dražba se bo vršila od devetih do dvanajstih in od štirinajstih do šestnajstih, po potrebi pa tudi naslednji dan ob istih urah. Na prodaj bodo živila, krma, hišna oprava, orodje itd.

Dražbeni pogoji in cenilni zapisnik se lahko vpregledajo med uradnimi urami v pisarni podpisanega sodnega komisarja ali na licu mesta pred prodajo.

V Žužemberku, dne 10. februarja 1922.

Anton Carli s. r., sodni komisar.



št. 19/22.

**Objava.**

Po zmislu § 7. odvetniškega reda se objavlja, da je gospod dr. Fran Tomšič z današnjim dnem vpisan v tukajšnji imenik odvetnikov s sedežem v Litiji.

V Ljubljani, dne 7. januarja 1922.

**Za odbor odvetniške zbornice v Ljubljani:**  
predsednik: dr. D. Majaron s. r.

št. 373/ m. š. sv.

**Razpis službe.**

Na I. mestnem otroškem vrtcu na Zaloški cesti v Ljubljani se po naročilu višjega šolskega sveta z dne 18. januarja 1922., št. 449, razpisuje v stalno popolnitev mesto voditeljice tega zavoda s sistemiziranimi službenimi prejemki.

Prosilke za to mesto, izprašane otroške vrtnarice, naj vložijo pravilno opremljene prošnje po predpisani službeni poti pri podpisanim mestnem šolskem svetu vsaj do dne

10. marca 1922.

Zaklesnele ali pa nezadostno opremljene prošnje se ne bodo vpoštevale.

**Mestni šolski svet ljubljanski,**  
dne 6. februarja 1922.

št. 4386/1922.

**Natečajni razglas.**

Podpisana direkcija razpisuje s tem javen natečaj (licitacijo) za dobavo ogenjskih cevi iz jekla za lokomotive, in sicer:

- 1200 za lok. ser. 220, zunanji premer 46 mm, notranji premer 40-5 mm, dolžina 4085 mm;  
1540 za lok. ser. 226, zunanji premer 46 mm, notranji premer 40-5 mm, dolžina 4285 mm;  
375 za lok. ser. 377, zunanji premer 46 mm, notranji premer 40-5 mm, dolžina 3085 mm;  
975 za lok. ser. 324, zunanji premer 52 mm, notranji premer 46-5 mm, dolžina 5085 mm;  
500 za lok. ser. 601, zunanji premer 52 mm, notranji premer 46-5 mm, dolžina 5685 mm;  
725 za lok. ser. 342, zunanji premer 70 mm, notranji premer 64 mm, dolžina 3935 mm;  
200 za lok. ser. 370, zunanji premer 52 mm, notranji premer 46-5 mm, dolžina 3785 mm;  
200 za lok. ser. 375, zunanji premer 52 mm, notranji premer 46-5 mm, dolžina 3885 mm;  
250 za lok. slovenskih železnic ser. 99 in 229, zunanji premer 44 mm, notranji premer 39 mm, dolžina 3625 mm;  
500 za lok. slovenskih železnic ser. 170, zunanji premer 51 mm, notranji premer 46 mm, dolžina 5125 mm;  
1500 za lok. slovenskih železnic ser. 73, zunanji premer 51 mm, notranji premer 46 mm, dolžina 5225 mm.

Kvaliteta teh cevi mora ustrezati našim posebnim predpisom, ki so na vpogled pri strojnem izdelku podpisane direkcije.

Ponudbe se morajo glasiti franko Zagreb, zacinjeno in v dinarjih ter morajo biti kolkovane s kolkom za 20 dinarjev. Prispeti morajo najkasneje do dne 20. marca t. l. ob dvanajstih v ekonomski oddelek podpisane direkcije, kjer se otvorijo in prečitajo istega dne. Otvarjanju ponudb smejo prisostvovati ponudniki ali njih zastopniki.

Vobče veljajo za to licitacijo predpisi členov 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu (del B.).

Varščino (kaveijo), ki znaša 10 % zahtevane kupnine, je treba položiti do dne 15. marca t. l. ob dvanajstih, sklicevaje se na številko tega razglasa, pri glavni blagajni podpisane direkcije.

Material se mora vročiti najkasneje v enem mesecu po prejemu naročila.

**Direkcija državnih železnic**  
**kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu,**  
dne 31. januarja 1922.

št. 47.751/A.—1921.

**Natečaj.**

Podpisana direkcija razpisuje natečaj za popraviljanje službenih ur na progah v območju Slovenije. Za te proge je treba urarja, ki ima sedež v Ljubljani.

Direkcija sme izbirati med prosilci, ne glede na višino zaprošenega honorarja.

Vsi urarji, ki se žele udeležiti natečaja, naj pošljejo ponudbe do dne

10. marca 1922.

podpisani direkciji.

156

Ponudbe morajo biti zapečatenе, opremljene z domovnico, obrtnim listom in npravnstvenim izpričevalom in kolkovane s kolkom za 20 dinarjev.

Za varščino je treba do dne 10. marca t. l. poslati podpisani direkciji vsoto 250 kron.

Urar dobi obenem brezplačno letno vozovnico II. razreda, njegov pomočnik pa III. razreda.

Natančnejši pogoji se dobivajo pri inspektoratu državnih železnic v Ljubljani.

**Direkcija državnih železnic**  
**kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu,**  
dne 2. februarja 1922.

**Razne objave.**

178

**Narodna banka**

**kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.**

Stanje dne 31. januarja 1922.

| Aktiva:                                                            | Dinarjev         |
|--------------------------------------------------------------------|------------------|
| Metalna podloga . . . . .                                          | 399,184.399·76   |
| Posojila . . . . .                                                 | 560,034.523·27   |
| Dolg države . . . . .                                              | 4.418,421.148·35 |
| Vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic . . . . . | 2.138,377.163·—  |
| Saldo raznih računov . . . . .                                     | 7.516,017.234·38 |
| <b>Pasiva:</b>                                                     |                  |
| Glavnica . . . . .                                                 | 18,084.000·—     |
| Rezervni fond . . . . .                                            | 1,837.279·71     |
| Novčanic v tečaju . . . . .                                        | 4.570,895.740·—  |
| Razne obveznosti . . . . .                                         | 778.918.687·05   |
| Terjatve države za založene domene . . . . .                       | 2.138,377.163·—  |
| Saldo raznih računov . . . . .                                     | 12,904.364·62    |
|                                                                    | 7.516,017.234·38 |

176

**Vabilo na redni občni zbor,**

ki ga bo imela

„Elektrarna Škofja Loka in okolica, d. d.“

dne 26. februarja 1922. ob desetih v mestni dvorani v Škofji Loki, Glavni trg št. 121.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo predsedništva.
- 2.) Poročilo nadzorstvenega sveta.
- 3.) Odobritev bilance in računskega zaključka.
- 4.) Sklepanje o povišbi delniške glavnice na pet milijonov kron.

\* \* \*

Vsak delničar, ki se hoče udeležiti občnega zbora, mora svoje delnice ali bančna potrdila o depoziranih delnicah vložiti v družbeni pisarni (Škofja Loka, Spodnji trg št. 57) proti potrdilu v osmih dneh do 14. ure pred občnim zborom. (Pisarna je odprta od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.)

Na podstavi tega pologa se izda delničarju legitimacija, ki se glasi na ime ter naveda število založenih delnic in glasov, pripadajočih nanje.

V Škofji Loki, dne 10. februarja 1922.

Predsedništvo.

št. 1069/III.

**Razglas.**

**Češkoslovaško-jadranski tovarni promet.**

Znižba za železo od postaj: Lipina-Karlova Hut' in Trinec.

Z veljavnostjo izza dne 13. februarja 1922. do preklica, odnosno do proizvodbe v tarifi, najdalje pa do konca meseca januarja 1923., se znižujejo za 20 % (dvajset odstotkov) vozninski stavki, vsakokrat veljavni v «Provizorni železniški tovarni tarifi» z dne 1. marca 1921. za železo izjemne tarife 47 B, ki je namenjeno izvozu preko morja, ako se vpoštevajo določila in pogoji te tarife, v prometu od postaj: Lipina-Karlova Hut' in Trinec v Trst.

V Ljubljani, dne 7. februarja 1922.

**Družba južne železnice v imenu udeleženihi uprav.**

št. 876/III.

**Razglas.**

**Avstrijsko-jadranski tovarni promet.**

Vozninski stavki za les v Trst.

Z veljavnostjo izza dne 1. februarja 1922. do preklica, najdalje pa do konca meseca februarja 1922., se uvajajo v okviru «Provizorne železniške

tovorne tarife», veljavne izza dne 1. februarja 1921., za les pozicije H—13—c za to tarifo veljavne blagovne klasifikacije ob predaji kot tovarno blago in ob plačilu za najmanj 10.000 kg za vozni list in vagon, ti-le vozninski stavki:

Do Trsta od postaj: centesimov za 100 kg

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| Arnoldstein . . . . .                      | 405 |
| Bleiburg . . . . .                         | 450 |
| Feldkirchen in Kärnten . . . . .           | 405 |
| Föderlach-Paakersee . . . . .              | 435 |
| Grafenstein . . . . .                      | 414 |
| Gumern . . . . .                           | 413 |
| Klagenfurt Hauptbahnhof . . . . .          | 378 |
| Klagenfurt Rudolfstrasse . . . . .         | 378 |
| Krumpendorf . . . . .                      | 396 |
| Möllbrücke-Sachsenburg . . . . .           | 418 |
| Mühldorf-Möllbrücke . . . . .              | 454 |
| Paternion-Feistritz . . . . .              | 418 |
| Pörschach am See . . . . .                 | 421 |
| Pusarnitz . . . . .                        | 450 |
| Rothenthurn . . . . .                      | 418 |
| St. Veit a. d. Glan Güterbahnhof . . . . . | 378 |
| Spittal-Millstättersee . . . . .           | 418 |
| Velden am Wörthersee . . . . .             | 432 |
| Villach Hauptbahnhof . . . . .             | 405 |
| Villach Staatsbahnhof . . . . .            | 405 |
| Völkermarkt-Kühnsdorf . . . . .            | 432 |

V Ljubljani, dne 8. februarja 1922.

**Družba južne železnice v imenu udeleženihi uprav.**

št. 986/III.

**Razglas.**

**Avstrijsko-jadranski tovarni promet.**

Izpopolnitev izjemne tarife 27 A (vino).

Z veljavnostjo izza dne 15. februarja 1922. do preklica, odnosno do proizvodbe v tarifi, najdalje pa do konca meseca januarja 1923., se izpopolnjuje izjemna tarifa 27 A (vino v sodih itd.) v «Provizorni železniški tovarni tarifi», veljavni izza dne 1. februarja 1921., ako se sprejemajo spodaj označeni vozninski stavki, in sicer do Trsta ali od Trsta:

| Do postaj ali od postaj               | Izjemna tarifa 27 A                   |      |      |
|---------------------------------------|---------------------------------------|------|------|
|                                       | a                                     | b    | c    |
|                                       | vozninski stavki za 100 kg centesimov |      |      |
| Amstetten . . . . .                   | 1900                                  | 1753 | 1566 |
| Bad Ischl Güterbhf. . . . .           | 1823                                  | 1682 | 1503 |
| Bludenz . . . . .                     | 2242                                  | 2235 | 1997 |
| Braunau am Inn . . . . .              | 1754                                  | 1618 | 1446 |
| Bregenz . . . . .                     | 2267                                  | —    | 2053 |
| Dornbirn . . . . .                    | 2262                                  | —    | 2048 |
| Feldkireh . . . . .                   | 2250                                  | —    | 2037 |
| Gmunden . . . . .                     | 1823                                  | 1682 | 1503 |
| Imst . . . . .                        | 2064                                  | 1894 | 1693 |
| Innsbruck Hbf. . . . .                | 1862                                  | 1717 | 1535 |
| Innsbruck Westbhf. . . . .            | 1869                                  | 1723 | 1540 |
| Jenbach . . . . .                     | 1831                                  | 1689 | 1509 |
| Kirchbichl . . . . .                  | 1750                                  | 1614 | 1443 |
| Klagenfurt Hbf. . . . .               | 760                                   | —    | 732  |
| Knittelfeld . . . . .                 | 1307                                  | 1206 | 1077 |
| Krems a. d. Donau . . . . .           | 2232                                  | 2058 | 1839 |
| Kufstein . . . . .                    | 1787                                  | 1648 | 1473 |
| Landeck . . . . .                     | 2117                                  | 1952 | 1745 |
| Lindau Reutin . . . . .               | 2270                                  | —    | 2057 |
| Linz Frachtenbhf. . . . .             | 1869                                  | 1724 | 1540 |
| Marchegg . . . . .                    | 2347                                  | 2187 | 1953 |
| Passau . . . . .                      | 1963                                  | 1811 | 1618 |
| Ried im Innkreis . . . . .            | 1796                                  | 1656 | 1480 |
| Salzburg . . . . .                    | 1519                                  | 1401 | 1252 |
| St. Pölten B-Bhf. . . . .             | 2124                                  | 1959 | 1750 |
| St. Veit a. d. Glan Güterbhf. . . . . | 769                                   | —    | 734  |
| Simbach . . . . .                     | 1761                                  | 1624 | 1452 |
| Stadlau . . . . .                     | 2175                                  | 2010 | 1804 |
| Villach Hbf. . . . .                  | 644                                   | —    | 628  |
| Villach B-Bhf. . . . .                | 636                                   | —    | 623  |
| Vöcklabruck . . . . .                 | 1761                                  | 1624 | 1452 |
| Vöcklamarkt . . . . .                 | 1699                                  | 1567 | 1400 |
| Waidhofen a. d. Ybbs . . . . .        | 1817                                  | 1676 | 1497 |
| Wels . . . . .                        | 1799                                  | 1659 | 1483 |

Vsakokrat posebe razglašeni pribitki in odbitki (sedaj 40 %, odnosno 10 %) se morajo pri teh stavkih vpoštevati.

V Ljubljani, dne 8. februarja 1922.

**Družba južne železnice v imenu udeleženihi uprav.**